

Vandi fyrri sjórænara- ágangi í fjareystri

BRETSKIR REIÐARAR MÓTMÆLA, AT STJÓRNIN ÆTLAR
AT TAKA FLOTAN HEIM

LONDON: Bretska reiðarafelagið ber ötta fyrri, at viðurskiptini á hövnum eystanfyrri Suez-veitina fara at enda sum tey þarastu sjórænara viðurskipti, aftaná, at bretska stjórnin hefur gjört av at minka um stríðsmegina hjá sær eysturi. Serliga er tað hugsanir stjórnarinnar um at taka allan bretska flotan úr Asia og gera hann til ein bretska heimafloata, ið hava skakað reiðararnar, sum í ársfrágreiðing teirra, ið júst er útkomin, m.a. vilja vera við, at farmaskipini bæði hjá bretum og NATO-felögum teirra — harímillum eisini Danmark — fara at verða meira útsett fyrri sjórænaraágang, um Bretland tekur öll krigsskip síni heim.

Reiðararnir hava tað uppfatan, at so skjótt sum eingin politistur er á varðhaldi á havinum,

fer ein stórir vandi at verða fyrri, at farmaskip koma út fyrri álopum tá tey sigla gjøgnum tronglig sund ella framvið strendurnar, og summir reiðarar vilja enn tá vera við, at sjórænaraágangurin meir enn so eisini kann koma fyrri seg úti á víðum havi.

Tað at víta, at tey kunnu sigla í friði hefur heilt stóran týðning fyrri tey 600 bretska farmaskipini, ið hvønn einasta dag sigla har eysturi, eins og bretska flotin eisini er til gagn fyrri tey 1600 skipini úr NATO-londum, ið regluliga sigla í rutu har eysturi.

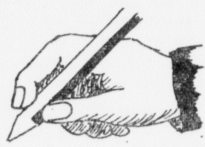
Reiðararnir kunnu í lötuni ikki geva nokur dømi um beinleiðis sjórænaraálop, men fyrri kortum var uppreistur umborð á bretska farmaskipinum »Kinnross« (5.000 tons) meðan tað

sigldi í Meðalhavinum. Skiparin sendi út neyðarkall, tí kinesiska manningin helt politisk-an fund, og hann bar ötta fyrri, at teir fóru at drepa teir bretska yvirmennin. Ein bretska oyðari frá Gíbraltar kom tá til hjálpar, so at uppreisturin varð av ongun.

Í ársfrágreiðing teirra nýta reiðararnir eisini høvi til at mótmæla, at Suez-veitin varð stongd, tí hon er — sum teir siga — ein altjóða siglingarleið, ið átti at verði opin fyrri skip úr öllum londum, og skal tí ikki nýtast sum eitt politiskt vápn.

micky.

B
R
Ø
V

FELAGSFALL

Nakað av tí fyrsta, sum Útvarp Føroya fór undir, var at mixa fyrisetingar, fyrst tær sum raka bæði hvønn- og hvørjum-fall, altoy eru undir »fer-er«-skipan. Tað gerst best við at strúka »fara«, sagnorðið sum ger »miserunae«. Altsó burtur við »fara«, sum hevur heima í gráari fornlod, og i staðin danismuna »si ferð við«. — Fara ávirkar »til, i og áe, so har vóru tey beind á rætta danska leið. Umframt fekk »fer-er«-skipan seinri eitt eyka skump á somu leið í speakara-danismuni »vælkomin« áðrenn tú ert komin, men enn ert á leiðini, i heilsu-sendingum.

Eisini viðv, fyrisetingunum »eftir og fyrir« royndi Útvarpið seg, og gjörði eitt nýtt »eftir« til serliga nýtslu fyrri skribentar (fallið tykist her vera »eftir be-hagð). Fyrri bleiv til »áðrenn«. (fallið óvíst).

So var við-fyrisetingin eftir. Men hana hevði »si ferð við« longu orðnað í somu handa-vending, sum tað orðnaði hin-ar, blandað fallið, ella rættari vent tí øvugt.

Nú eru ikki mangar fyrisetingar eftir, sum skifta millum akkusativ og dativ, vit mugu jú fylgja við mótum og »útvíkl-inge«. Hin aldargamla »fer-er« skipan avdúkar okkara upp-runu av óciviliseraðum nomad-um og landastrokum, ið aloftast ferðast á okkurt stað, og bara sjáldan stóðast á staði.

Danisman »si ferð við« var tað sostatt sum via Útvarp Føroya basti teim gomlu fyrisetingar-føllum. Sera væl klárað,

um eru nú vónbrotin og skammfull rýmd úr VS.

Eg fari við teinum, tí tað vóru tey, eg hoyrði saman við. Tey, ið hava vónbrotið og háð tey, vil eg ikki framvegis hava nakað felags við.

Eg meini tað er miseyðnað, men sjálvt um henda víður-kenning er beisk, mál ein sjálvandi halda síni lyfti og framvegis berjast fyrri tí sök ein er valdur at fremja.

Íslendingar ríkastir

Nýkomin hagtol vísa, at íslendingar eru ríkastir í öllum Norðan-londum mett eftir tjóðarinntøkuni javnað til hvønn íbúga í land-inum. Meðalinntøkan uppá hvønn íbúga í heiminum er 540 dollars.

Tá ið hesi tol vóru kunngjörð, vóru svensku tolíni ótøk, men inn-tøkustøðan uppá hvønn íbúga í Norðanlondum var annars hendan:

Island	2.066 dollars
Danmark	1.808 —
Noreg	1.544 —
Finnland	1.475 —

Meðalinntøka uppá hvønn íbúga í heimsins ríkastu londum var:

Kuwait	3.257 dollars
USA	3.153 —

Og inntøkan í heimsins fáatek-astu londum:

India	79 dollar*
Etiopia	44 —

Bóndaskapur

Orsakað av tí, at bøndurnir norðanfyrri søkja um landskassatilskot fyrri tað kjót, teir selja, tí teir halda tann pris, teir kunnu krevja fyrri kjotið, vera ov lágan, leyvi eg undir-tíðaði mær at finnst at tilkum atburði, tí at eg haldi kjótpriðin vera ivaleysan hoganuttan landskassatilskot, tí búnaðarfelagið fær stórt tilskot, sum tað á ymiskan hátt veitir limum sínum sum styrk. Og er at tilskila, at festibøndur hava jørðina fyrri so bíga leigu, at hon er bara 20 kr. fyrri morkina um árið. Hesar 20 kr. fáa teir sum inn-tøku fyrri at selja bert 3 pund í kjoti.

Eg vildi meint, at tann seyður ella ta kjót, sum verður selt, átti at hava verið klassað fyrst, so at ikki alt kom undir ein pris, tí sum öllum kunnigt er góðskan í kjoti so ymisk, at tað eigur ikki at verða selt alt fyrri sama pris.

Ellar er ein 4 marka garður, sum ber einar 200 ágonguseyðir og eini 6—7 mjólkineyt ikki meiri verður enn ein útbrundaður veðragjølur, sum vanliga verður seldur fyrri 80 kr.?

Vóni eg tí, at teir, sum skipa fyrri öllum tilkum, áseta ein pris, sum hóskaði er eftir leiguni, og so lágan, at ómúgvandi

fólk kunnu loyva sær at keypa tað kjót, sum einum og hvørjum krevst í sínum húshaldi.

Fyrri trimum árum ringdi eg uppá bónda á Velbastað Olivar Niclasen og kom sonur hansara Dánjal Niclasen til telefonina, og spurdi hann, hvat eg vildi. Eg segði honum so míni orindi og bað hann selja mær eina ella tvær geldær ella geldseyðir. Hann segði nei, tí at teir seldu einki av klippingini, tí hana nýttu teir sjálvir. Eg bað hann so um at útvega mær frá hinum bøndrunum á Velbastað nevndu seyðir, men hann svaraði mær sum oman fyrri sagt, at bøndurnir seldu ikki, men nýttu seyðin sjálvir.

So vónalig eru viðurskiptini norðanfyrri, hvat bóndaskapi viðvíkur, at teir eiga ikki geld-an seyð til at selja fólk.

í Froðbø hin 23. sept. 1968.

Jens Vang.

Menn og menningar

Krag um teir borgarligu

TAÐ ER ROYNDUR LUTUR, AT ARBEIDSLOYSHIÐ Í DAN-MARK VINDUR UPPÁ SEG UNDIR BORGAR-LIGU STJÓRNINI UM HESI VIÐURSKIPTI SEGÐI JENS OTTO KRAG, FYRV. FÖRSÆTISRÁÐHARRA, Á ARBEIÐSMANNA-FUNDI Í KEYPMANNAHAVN

Tað er beiskur veruleiki, at vit her í landinum fyrri fyrstu ferð í 10 ár hava arbeiðsloysistrupul-leikar. Undir javnaðarstjórnini høvdu vit í longsta áramál í nýggjari tíð arbeiði til allar hendur. Henda linjan er nú brotin orsakað av óekonomiska politikkinum hjá borgarligu stjórnini. Hann er ferdur hóast mangar ávaringar frá javnaðar-flokkinum. Alt samfelagið er rakt. Vinnulivið er í afturgongd. Bústaðarbyggingin varð tvífaldað seinastu 10 árin — bara í summum er hon minkað við 12 pst., hvat viðv. nýbygg-ingum. Tí er arbeiðsloysið hjá byggifakunum 5-faldað.

Alt hetta hevur stjórnin skyld ina av. Momshækkingin uppá yvir 1 miljard kr. strammaði óekonomiuna ov mikið. Saman við niðurskurðinum á almenna byggiokinum orsakaði hetta afturstigum í innlendsku um-

JENS OTTO KRAG

setningi. Hetta er í stríð við nú tímans samfelagshugsan. Ar-beiði til allar hendur, størst mogulig framleiðsla og forbrúk er fyrri okkum eitt sjálvstøðugt mál fyrri óekonomiska politikk-inum.

Hanne Reintoft beisk

Ein av leiðsluni í VS — vinsttrasocialistunum — sum nú eru farnir í tvinningar, Hanne Reintoft, fólkatingslimur, sigur, hví hon rýmdi úr hesum flokki, sum hon var við at stovna, eftir at SF-fólkasocialistarnir — har hon eisini var limur, skráðnaði:

— Vit fóru til vals uppá eina sosialistiska stevnu og lovaðu at halda okkara vallyfti. Vit fingi undirtøku frá arbeidaru-num, og tað tóku seg upp vissar vónir um, at nú var komið friskt blóð í arbeidara-rørsuna. Tey flestu av hes-

ARBÆIÐS
STOYPIGÓÐS
TIMBUR
BYGGITILFAR
BÍSLÓG
JFK

Telefon: 5143 - 5265
Telgr.: Kjalbro, Klakksvík
Telex 20

**KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL**

PI. J. F. KJØLBRO

FØROYA

BANKI

bauki FØROYA